

ערכים של קאנבלים

להגבלת החימוש ולצמצום הכוחות. הוא הכריז על גיוס חובה. הוא פרש מחברת-האלומים (קודמו של האו"ם). הוא סיפח את אוסטריה.

שיטתו היתה קבועה ויעילה. הכל בוצע במהירות של מכת-פתע — SCHLAGARTIG — זבנג וגמרנו, בסלאנג הנאצי. בדרך כלל עשה את מעשיו בסוף השבוע, שבו היו עריה-בירה נטושות וראשי-המדינות היו שוהים בארמונותיהם הכפריים. כאשר התאוששו מנגנוני המדינות הדמוקרטיות מן ההלם והיו מוכנות לפעול, היה נראה שהכל כבר נגמר. איינאפטר היה להתחור את המצב לקדמותו בלי שימוש בכוח. ובכל פעם היה נדמה שהעניין אינו מצדיק פתיחה במלחמת-עולם חדשה.

אחרי נפילת הרייך הנאצי התגלה היבט אחר של התהליך, שנסתר עד אז מעיני הבריות. בגרמניה היתה קיימת בכל אותה עת אופוזיציה פנימית בעלת עוצמה אדירה. היא התמקדה במטכ"ל הצבא. גדולי המצביאים של הצבא הגרמני היו שותפים לה, וקציני אמ"ן הגרמני ("אבוור") היו מפעילים ומקשריה.

בכל פעם, כאשר התכונן היטלר למכה הבאה שלו, היו הקצינים מחליטים כי הפירעון עומד להגדוש את הסיאה ומשלימים את ההכנות להפיכה נגדו. ובכל פעם היה הדבר נמנע ברגע האחרון ממש, כאשר הוכח שהיטלר הצליח שוב. הוא ביצע את המכה שלו, העולם שתק והשלים, והקושרים נראו כטיפשים בעיני עצמם ווולתם. אזהרותיהם הופרכו. הוכח שהיטלר חכם יותר, ומיטיב להבין את המציאות. הגנרלים החלו מפקפקים בעצמם ולהתרגו על אנשי-אמ"ן הצעירים, שניסו להתחסיסם.

בכמה מיקרים — כמו ערב הסכמי-מינכן הנזכר-לראון של 1938 — היתה ההפיכה המתוכננת בשלבים של ערב-ביצוע ממש, ואף הורכבה כבר רשימה של ראשי השליטון שלאחר ההפיכה. ואז קרה הדבר המדהים: ראשי בריטניה וצרפת נכנעו לדיקטטורים.

איינאפטר להתנגד בהצלחה למנהיג ש-הולך לוי. שיטה של פעולות-פתע, המתגרות בעולם כולו, יכולה לנחול הצלחות מדהימות — במשך זמן-מה.

הסוף היה, כמובן, בלתי-ימנע. היטלר לא יכול היה להפסיק. אילו עצר בקוראדוס סוויים — נגיה בהסכם מינכן — היה שומר על כל הישגיו. אולם זהו טיבעו של התהליך: מי שהולך בדרך זו, אינו יכול לעצור. התהליך מוביל אוטומטית לסיחרור.

ההתגרות המוצלחת בעולם יוצרת בתוך העם עצמו מערכת של ציפיות ודחפים, התובעת סיפוק מתמיד, במנות גדולות והולכות. המנהיג עצמו מאבד את הקשר שלו עם המציאות. הוא מתחיל להאמין בעליונותו, בגאונותו. יתור, גאוותו מרקיעה שחקים, ויחד עימה הבוש שהוא רוחש למנהיגי העולם.

שיטה זו נושאת בקרבה את רזע הפורענות. פיתגם גרמני אומר ש-הכד הולך אל הבאר עד שהוא נשבר". המנהיג המתגרה בעולם שוב אינו יכול לעצור, ואילו העולם מתחיל להשתכנע שמוכרחים לעצור אחת ולתמיד, את ההתגרות המתמדת. שהפכה בלתי-נסבלת. בסופו של דבר העימות הוא בלתי-ימנע, ומכיוון שבא באיחור רב, הוא כרוך בחורבן.

כאשר פלש היטלר לפולין, בסתיו 1939, היה משוכנע לחלוטין כי הבריטים לא יתערבו, אף שנתנו לפולנים ערובה חגיגית. כאשר הכריז נוויל צ'מברלין הרופס מילחמה על גרמניה, בקול רוטט מהתרגשות, היה היטלר האדם המופתע ביותר בעולם.

הצלחתו הן שהיו בוחריו, ובעוכרי עמו הצוחל.

ג'ייאר אנד קאמפני

אני אהבת אותך. אתה אהב אותי. אנחנו אהבים זה את זה. אני אהב אותך יותר מכפי שאת אהבת אותי. מדוע אתה אינך אהב אותי יותר? אני אר הב אותך. אני אהב אותך. אתה אני אהב אותך. המסר של דאלס. הבשר רה-עלפי סוראלן וג'ייאר ובובי ופאמלה.

פיי-אלן

קשה להעלות על הדעת יצירה רדודה יותר. בדור שיח אין אף פסוק אחד שי אינו באנאלי. בסידרה כזו לנה אין אף דמות אחת שי אינה חד-ממדית, סטריא-טיפית, חלולה. הסחורה כזו לה היא מוצר סינטיטי. על-בון לאינטליגנציה של הצופה הממוצע.

האם ג'ייאר הוא אבי הילד של סוראלן? האם בובי יתאהב בקידה-רמילדות? האם יצליח ג'ייאר להביא לסילוקה של פאמלה? האם... ריבונות-שלי-עולם! למי זה איכפת? לי איכפת. איני מחמיץ אף המשך אחד.

אדמות במחשכים, בשיטות המתאימות לא פעם למאפיה. היא עוזרת להקמת ההתנחלויות בשטחים הכבושים, שכל אחת מהן היא מוקש רצחני בדרך לשלום ולבריאות הלאומית. ראה: חבל ימית.

ז'בוטינסקי אמר: לא אעמוד דום, כאשר גנב שר את התקווה ומרוקן בינתיים את כיסו.

אני לא אעמוד דום, כאשר מנגנים לי מנגינות של נוסטלגיה ומכינים בינתיים מיטעני-חבלה.

לא אגע בקופסה הכחולה. הצבע השחור. לא אשלשל לתוכה אף לא אגורה שחוקה אחת.

פיראמדות הפוכות

עמדתי בבית-הספר התיכון בקריית-טיבעון והרציתי על הבעייה הפלסטית, או ליתר דיוק, הבעייה הישרא-לית.

מאות הצעירים והצעירות באולם היו בני ישראל "הראשונה", האשכנזית, המסודרת. לפחות חלק מהם

אורי אבנר

יומנו אישי

מצויים אי-שם בין מנחם בגין וגאולה כהן (ואולי גם "הרב" מאיר כהנא).

דיברתי על תוצאות הכיבוש. הזהרתי שהמשך הכיבוש עלול להמיט עלינו אסון: הפיכתנו לעם של מנהלים ייגזו חלומה של הציונות על הפיכת היהודים לעם עובד ויוצר, ויפוג חונו של א"ד גורדון, נביאי-העבודה.

בעודי מדבר חשתי, לפתע, שהקהל שלי ביכלל אינו מבין מה אני סח. קראתי בעיני שאלות ותמיהות. למה לעבוד, אם אפשר להעביד אחרים? למה לא להיות עם של מנהלים ומנצלים, אם זה ניתן? אחרי ככלות הכל, אנחנו ניצחנו, וזהו פרי הניצחון. אם אפשר להתעשר, למה לא? א"ד גורדון וכל הזקנים האלה קישקשו בקומ"קוס.

ניסיתי להשיב על השאלות שלא נשאלו, והרגשתי שאני מדבר אל הקיר. בעניין זה יש פער של מושגים. גם כאן, בעמק-ירזעאל, מצלצלים עקרונותיו הנועלים של א"ד גורדון כסיסמות שאבד עליהן הכלל.

דרום-אפריקה, שגם עליה דיברתי, שוב אינה דוגמה מרתיעה או מפחידה. היא נראית עתה בהחלט כדוגמה נאה לחיקוי.

בדרך לטיבעון סטיתי מהדרך, כמו תמיד כשאני מזדמן לסביבה זו. נכנסתי לנהלל וסובבתי, במשך כמה דקות נוסטלגיות, במעגל הבוצי, המהווה את הרחוב הראשי של נהלל, בחורף, והזכור לי כליכך מימי ילדותי. מה היו אומרים לווית ואשתו, שאצלם גרתי אז, אילו ראו את יחס דוריה-נכדים לעבודה? הם החזיקו מעמד בשנות הקדחת והיאוש, עמלו כל חייהם 12 ו-14 שעות ביממה, סבלו מעונו וממחסור — וכל זה לשם מה? אולי זוהי הנקמה האמיתית של הפלסטינים.

הסיחרור הגובר

בשנות ה-30 הופיע ספר ששמו הפך סימטה: איש מתגרה באירופה.

האיש היה, כמובן, אדולף היטלר. הוא התגרה בעולם כולו (אירופה היתה אז העולם). להפתעת הכל, הצליח בכך.

שיטתו של היטלר היתה ליצור עובדות מוגמרות (בלשון ימינו: "ליצור עובדות בשטח"). הוא החדיר את צבאו לאיזור המפרוז בחבל-הריין, הוא הפך את הסכמים

רפול שיחרר אותי מדיילמה. מזה שנים אני מתחבט בה, ולא ידעתי במה נפשי. רב-אלוף רפאל איתן מנצח על מיפעל חינוכי לחיילים טעוני-טיפוח. הוא משקיע בכך את מיטב מירצו. הוא הקים קרן למימון המערכת. הוא מפעיל לשם כך את אמצעי-התיקשורת. גם שבועון זה הפליג בשבח המיפעל. איכשהו לא מצא הדבר הן בעיני, הצבא צריך ללחום, לא לכתוב. אמר הדוכס של ולינגטון. אל לו לצבא לפלוש לעניינים אחרים, חשובים ככל שיהיו. זוהי מיסגרת מיוחדת מאוד, הן מבטלת הרבה זכויות אנושי-יות בסיסיות, שיש בה מערכת נוקשה של כפייה ומשמעת, ואין היא מתאי-מה אלא למטרה האחת, הן מצערת, שרי הכורח של המציאות, אשר לה נועדה. איננו רוצים בצבא שי יטיל מרות על פועלים, כמו בפולין, או בצבא המקיים תחנות-ירדיו משלו, כמו ב"צילה (?)". ולא צבא שי בברית-המועצות, ולא ב"צבא שינהל חקירות פוליטי-יות, כמו בארגנטינה.

רפול

אם הצבא מטיל על ועצי-מו תפקיד חינוכי, שמשמט מידי מישור-החינוך הכושל — מדוע לא יקבל לידיו תפקידים אחרים, שבו נכשלו מישר-דים אחרים? תפקידים של שיטור, למשל, או תפקידים של בנינו? מדוע לא יילחם בעולם התחתון, יקטוף תפור זים, יקים תיאטרון, יסולל כבישים?

ברם, היסתי מלהביע דיעה שלילית. הרי התפקיד עצמו חיובי מאין כמוהו. ללמד בני-ישראל קרוא וכתוב — מה חשוב יותר, יפה יותר? ואם אין גוף אחד במדינה המסוגל לעשות זאת, מדוע לא יסוסק בכך הצבא, המשתוקק לכך? מה גם שבראשו עומד אדם הרואה בכך את תכלית-חייו, הסבור כי שליחותו היא להנחיל לנוער המזנוח חינוך וערכים?

אה, הנה קבור הכלב. ערכים, אי-לו ערכים? מי קובע אילו ערכים? הצבא הוא גוף סמכותי. קובע בו איש אחד בילבד — הרמטכ"ל, כאשר הצבא מחנך לערכים, הרמטכ"ל קובע את טיב הערכים.

בשבוע שעבר נשאל רפול לדעתו על מילחמת עיראק-איראן — מילחמה עקובה-דם הנמשכת זה זמן רב. תגובתו: "זה פשוט תענוג לראות איך הם הורגים האחד את השני — שימשיכו!"

הנה, יש ערך: לשמוח על הריגת בני-אדם, שאינם מבני-עמנו.

זה נוגד את היהדות, וכבר צוטטו בהקשר זה פסוקים מן התנ"ך והאגדה. (אעשה-ידי טובעים ביים, ואתם אומרים ישירה?) זה נוגד את יסודות ההומאניזם. זה נוגד את מהותו של איש-חברות, אדם המשמיע פסוק כזה, ועל אחת כמה וכמה לפירסום ולציטוט, מעיד על עצמו שהוא לאומן פרימיטיבי, ואולי גוען השור-מרפא, בעל האיכות האנושית של קאניבאל.

כאשר הוא הנו פושעי-מלחמה, רוצחים-במדים שי ביצעו מעשי-זוועה, ניתן היה לתרץ זאת כך או אחרת. אך כאשר הוא משמיע, "אני מאמין" שכזה, אין תירוץ. צר לי להגיד דברים כאלה על האדם העומד בראש צה"ל. אבל לא אני הארכתי את תקופת-כהונתו, כך שהיה הרמטכ"ל בעל תקופת-כהונה הארוכה ביותר בתולדות צה"ל.

הנה כי כך, אין לי עוד דילמה. אני מעדיף חייל הגון, אנושי, שאינו יודע קרוא וכתוב, על פני חייל מלומד שיתור לו "ערכים" שכאלה.

קופסה כחולה.

קופסה כחולה

קופסתה כחולה. הקרן הקיימת לישראל. זיכרונות ילדות. נוסטלגיה.

הקרן הקיימת היתה חלק משאיפה נשגבת. הפיכת הפיראמידה החברתית. יצירת עם של עובדי-אדמה. גאולת האדמה בדרכי-שלום. התנחלות בלי כיבוש, בלי כפייה, בדרך של קנייה.

אמנם, המציאות לא נראתה תמיד כך. לא פעם נקנו אדמות מבעלי-החנות שחיו וחיגגו בביירות ובמונטה-קארלו. והיה צורך במישטרה הבריטית כדי לגרש מן האדמה הקנויה את בעליה הטיפעיים — הפלאחים שעיבדו אותה בויעת-אפיהם, ושהקמו עליה את מישפותיהם. אבל זה נדחק, איכשהו, אל מתחת לסף-ההכרה. ההישגים המופלאים — הקבוצה, הקיבוץ, המושב — השכיחו זאת.

זה היה אז, כאשר לגרוש היה חור. כיום הקרן הקיימת היא חלק עכור של המציאות העכורה. היא מכשיר בידי מישטר-הכיבוש. היא רוכשת